

ΕΚΛΕΚΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ

Η ΘΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΠΕΝΘΕΡΑΣ

('Ανέκδοτον)

Β'. (Συνέχεια εκ του προηγ. και τέλος)

Ν απόγευμα, περί τας αρχάς τῶ θέρους, ὅταν ἡ πλουσία βλάστησις εἶχε κατακαλύψει τα λιβάδια, εὐωδία ἦτο διαχυμένη ἀνά τὸν κήπον καὶ τὴν αὐλήν, καὶ ἄσματα παιδιῶν ἠκούοντο γύρω-γύρω εἰς τὸν ἔξοχικὸν δρόμον, ἀνάμεσα εἰς τοὺς ἀνθοφοροῦντας φράγτας τῶν κήπων καὶ τοὺς κισσοστεφεῖς τοίχους τῶν μικρῶν ἐπαύλειων, ἢ θυγάτηρ τῆς Χαριολίνης, ἔγκωσι ἐννέα μηνῶν, εἶχεν αἰσθανθῆναι τὸν ἐξοχικὸν δρόμον, ἀνάμεσα εἰς τὸν ἀνθοφοροῦντα φράγτα τῶν κήπων καὶ τοὺς κισσοστεφεῖς τοίχους τῶν μικρῶν ἐπαύλειων, ἢ θυγάτηρ τῆς Χαριολίνης, ἔγκωσι ἐννέα μηνῶν, εἶχεν αἰσθανθῆναι τὸν ἐξοχικὸν δρόμον, ἀνάμεσα εἰς τὸν ἀνθοφοροῦντα φράγτα τῶν κήπων καὶ τοὺς κισσοστεφεῖς τοίχους τῶν μικρῶν ἐπαύλειων.

θεὶ τὰ πρῶτα σημεῖα τῶν ὀδῶν. Ἡ γῆρα εὐρίσκει εἰς τὴν αὐλήν, ἀσχολομένη εἰς μικρὰς οἰκιακὰς ἐργασίας, πλάνουσα, σκουπίζουσα καὶ ἅμα ἐπιτηροῦσα τὰ παρὰ, προτρέπουσα αὐτὰ ἐν κάμνον φρόνιμα, ὅπως πάντοτε, καὶ διδάσκουσα τὰς δύο μικρὰς, τὴν Ρηριῶ καὶ τὴν Λεσποινῶ, ὅτι ἐπρεπε ν' ἀγαποῦν τὸ νέον ἀνιψ, τὸ ὅποιον θὰ τοὺς ἔκρινεν ἐντὸς ὀλίγου ἢ μάλα τοὺς, καὶ τὸ ὅποιον θὰ ἔφερεν μαζί του τιγανιές, γλυκὰ καὶ χλιῶν λογίων ἐπαύλειων. — Θάνατο μεγάλο τὸ κνί, γαγιά! — Μεγάλο, πῶς... Κοτζίμι ἀνθρώπος... — Σάν τὸ Ναννάκη θάνατο; (Γιαννάκης ἦτο τὸ τελευταῖον γεννηθέν, ἄγον διετὴ ἠλικίαν). — Σάν τὸ Ναννάκη; ὄχι, σάν ἐσένα. — Σάν ἐμένα; ὄχι! δὲ σέλω ἐγώ, γαγιά!

Τὸ Ρηριῶ ἐπέμενε, ὅτι ἐπρεπε νὰ γεννηθῆ ἀγόρι ἢ μάλα. Ἐθίμωνε, καὶ τὸ προσοπάτι τῆς ἀγρίωνεν, ἀνέμενε καὶ ἐσείετο διη. Δὲν ἤθελε ν' ἀποκτήσῃ ἄλλην ἀδελφούλα, ἥτις θὰ τὴν ἐξεθρόνιζε, καθόσον αὐτὴ ἦτο ἡ τελευταῖος γεννηθεῖσα κόρη. Ἡ μίμμη ἐμελέτα πάντοτε κοράσιον, ἐλπίζουσα ὅτι θὰ ἐγεννᾶτο υἱός.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἠκούσθη μία φωνή, ἔξω, ἀπὸ τὸν δρόμον, ἕνα παιδάκι ἐφώνησε:

— Θεὶά Χαριολίνα! θεὶά! Λύθηρε ἡ γίδα στὰ Κοτρώνια!

Ἡ Χαριολίνα ἔτρεξε πρὸς τὴν πύλην τοῦ ἐλαιωτριβείου, τὴν βορεινήν, κατὰ τὰ Λιβάδια.

Τὸ ἔξον παιδίον, ἀρῶν ἐφώνησεν ἀπὸ τὸν δρόμον τὴν δυσάρεστον εἰδήσιν, ἔτρεξε νὰ φύγῃ. Ἡ Χαριολίνα τὸ ἀνεκάλει.

— Ἀρὲ! Ἀρὲ σὺ! Ποῦ τὴν εἶδες τὴ γίδα;... Ποιὸς τὴν ἔλυσε;

— Κάτρη τὸ σκουνί! ἔφαρξε μακροθὲν ὁ μάγκας.

Κι' ἔγινεν ἄφαντος.

Ἐἶχε κοπεὶ τὸ σκουνί τῆς γίδας. Τίς οἶδε ποιὸς τὸ ἔκωψε. Δὲν ἦτο ἀπίθανον νὰ τὸ εἶχε κόψει αὐτὸς ὁ ἴδιος μάγκας, ὅστις ἔφερε τὴν εἰδήσιν.

Ἡ γῆρα ἦτον ἐτοιμὴ νὰ πρέξῃ εἰς τὸν λόφον, πέραν τῶν Λιβαδιῶν, πρὸς ἀναζήτησιν τῆς περιττωμένης γίδας.

Τὴν ἰδίαν στιγμὴν, μία γειτόνισσα ἔρχεται, φέρουσα λίγην καὶ παρακαλοῦσα τὴν Χαριολίνα νὰ τῆς ἐπαρῆν νὰ γεμίσῃ ὀλίγες στάμνες ἀπὸ τὸ πηγίδι. Ἡ γῆρα, ἄλλοφρονόουσα, δὲν τῆς ἔδωκεν ἀπάντησιν.

Ὁ Μαθιός, ἔξαπτός, καὶ τὸ Ρηριῶ, πέντε ἐτῶν, ἔτρεχον ἄνω καὶ κάτω, θεωροῦντα εἰς τὸ ἐλαιωτριβεῖον. Ὁ Μαθιός ἐκράτει ἕνα παλὸν στεφάνι ἀπὸ βορέλι καὶ μίαν παλαιάν ρόκην τῆς γαγιάς, καὶ ἤθελε μὲ τὴν ρόκην, νὰ κάμῃ τὸ στεφάνι νὰ τρέχῃ ὡς ρόδα. Τὸ Ρηριῶ εἶχεν ἕνα παλὸν καρφί καὶ ἕνα ξυραφάν ἀνοικτὸν εἰς τὰ χεῖρα τῆς.

Συγχρόνως ἕνας μεγάλος μάγκας ἀπὸ τὴν ἀγορὰν εἰσέρχεται ἀπὸ τὴν μεσημβριανὴν πύλην, διὰ τοῦ κήπου, φέρων ἐπ' ὄμου μεγάλην δαμιτζάναν ἀδειανήν. Ὁ γαμβρός τῆς τῆς παρὶγγεῖλε νὰ γεμίσῃ τὴν

δαμιτζάναν κρασί μωσχάτο ἀπ' τὸ καλά, τὸ ὅποιον ὑπῆρχεν εἰς τὰ ἰσόγεια τῆς οἰκίας, καὶ νὰ τὴν στειλῇ ἀμέσως εἰς τὸ μαγαζὶ διὰ τοῦ μικροῦ βαστάζου, ἐπειδὴ ἤθελε νὰ τὸ πώλῃ εἰς κάτι καλοὺς μουστερῆδες ἔξωνος.

— Μὰ καλά!... Δὲν ξέρει πῶς ἡ γυναικα του ἔχει τοὺς πόνοους νὰ γεννηθῇ!... εἶπεν ἡ μήτηρ. Ποιὸς νὰ προφθάσῃ σ' δια!...

Ἐἶπε μὲν, ἀλλὰ συγχρόνως ἔβαλε τὸ γωνίον, καὶ ἔκρινε ν' ἀνοίξῃ τὴν κάνουλιαν τοῦ βαρβελιού. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἠκούσθη ἀπὸ πάνω, εἰς τὴν οἰκίαν, ἡ φωνὴ τῆς κόρης τῆς:

— Μάνα!... Μάνα!...

Καὶ ἡ ἀνδραδέλφη, ἥτις εὐρίσκειτο πλησίον τῆς ὀδινούσης, ἐφάνη εἰς τὴν θύραν, ἄνωθεν τῆς ἐσωτερικῆς οἰκίας.

— Συμπεθέρα! τῆς ἤρθε τώρα δυνατώτερος ὁ πόνος... Ποιὸς πάει γιὰ τὴ μαμιά;

Καθὼς ἔκρινε ν' ἀνοίξῃ τὴν κάνουλιαν, ἡ γαγιά, ἐδέησε νὰ σταφίφῃ πρὸς τὰ ἄνω ὁ μικρὸς ἀπεσπᾶσθι ἀποτόμος, τὸ εὐωδὸς ἔξανθον μωσχάτον ἐχύθη, μεθύσκον τὸν ἀέρα, κάμνον νὰ πάλλωσιν οἱ μυκτῆρες τοῦ μάγκα τῆς ἀγορᾶς. Ἔως νὰ προλάβῃ νὰ τὸ μαζέψῃ, ἐχύθη ἄρκετον καταγῆς.

— Ποιὸς θὰ πάη;... Ἐγώ, συμπεθέρα!... Ὁ ἀδελφός σου μοῦ ἔστειλε τὴ δαμιτζάνα νὰ τὴ γεμίσω κρασί... Τί λές;... νὰ τοῦ παραγγεῖλω;... (ἤθελε νὰ προσθέσῃ ἐνὰ φροντίση ἐκείνην γιὰ τὴ μαμιά); ἀλλὰ διεκόπη, μόνον ἐπρόφερε) καὶ γιὰ τὴ γίδα, ποῦ κόπηκε τὸ σκουνί, καὶ γυρίζει στὰ Κοτρώνια, ποιὸς θὰ πάη;

Συγχρόνως, ἀπὸ τὸν κήπον, ἠκούσθησαν κλαυθμηραὶ φωναί.

— Γαγιά, γαγιά!... Νά, αὐτὸς μ' ἔδειρε... Ἔλα νὰ τὸν δείρῃς!...

Τὰ δύο παιδία, ὁ Καρδαλαμπος καὶ ὁ Μαθιός, εἶχον συγκροσθεῖ μεταξὺ τῶν. Ὁ πρῶτος ἤθελε νὰ τοῦ πάρῃ τοῦ Μαθιοῦ τὸ στεφάνι καὶ τὴ ρόδα, μὲ τὰ ὅστια ἔπαιζεν. Ὅστις δὲν ἤθελε νὰ τὰ δώσῃ.

Ἡ πτωχὴ γειτόνισσα, ἥτις εἶχεν ἔλθει διὰ νὰ ζητήσῃ ἄδειαν ν' ἀντλήσῃ ἀπὸ τὸ πηγίδι, εἶπεν:

— Ἐγὼ πάω γιὰ τὴ μαμιά, γειτόνισσα καὶ νὰ μ' ἀφήρῃς νὰ πάρω νεράκι σὰ γαγιά.

— Γιὰ τὴ μαμιά!; εἶπεν ἡ γῆρα. Νὰ ἰδοῦμε γιὰ τὴ γίδα ποιὸς θὰ πάη.

— Γιὰ τὴ γίδα; ποῦ ξέρω, εἶπεν ἡ γειτόνισσα.

— Δὲν εἶνε μακρὰ... Στὰ Κοτρώνια, κάπου θὰ ἔχῃ πιαστεῖ τὸ σκουνί τῆς. Ἐκτόθεν ἂν τὴν ἤρῃαν οἱ δραγάτες καὶ τὴν ἐπῆραν στὴ Δημαρχία... Νὰ παίρῃς νερὸ ὅπως τῆς ἡμέρες ἐλευθερα, ὅσο θέλεις.

— Καλὰ!... Πάω γιὰ τὴ γίδα.

Καὶ ἀνομιθήσασα τὴν στάμναν τῆς πωρὰ τὸ φραγμένον μὲ πλάκας στάμνον τοῦ πηγιδιού, ἐξῆλθε τρέχουσα.

Φωνὴ κλαυθμοῦ ἠκούσθη ἀπὸ τὸν δρόμον ἔξω. Τὸ Ρηριῶ, καθὼς ἐκράτει τὸν ξυραφάν ἀνοικτὸν, εἶχεν ἐξέλθει ἀπὸ τὴν βορεινὴν πύλην, καὶ τρέχουσα ἐπάνω εἰς τὸ λιθόστρωτον, εἶχε γλιστρήσει καὶ ἔπεσε. Εὐτυχῶς δὲν ἐκόπη μὲ τὸν ξυραφάν, ὅστις ἄλλως ἦτον σκουριασμένος καὶ δὲν ἔκοπτε, μόνον μὲ τὸ καρφὶ ἐβάρσεν

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΤΥΡΟΛΕΖΟΣ (Πίναξ τοῦ 'Εσσο)

τὰ δύο δαιτυλόα τῆς ἀριστράς.

Ἡ γῆρα ἔτρεξε πρὸς τὴν βορειαν θύραν, συνέλαβεν ἐν ὁρῇ τὴν μικρὰν ἐγγονήν τῆς, τῆς ἔδωκε δύο ξύλιες — ἥτις τότε ἔκρινε δυνατώτερα — καὶ ἔκλεισε μετὰ κρότου τὴν θύραν.

Ἐπαρῆθη τότε πρὸς τὸ βορέλι, ὅπου ὁ μάγκας, ὀφελῆθεις ἀπὸ τὴν στιγμιαίαν ἀπουσίαν τῆς, εἶχε βάλει τὸ σόμα του εἰς τὸν μίτρον, διὰ νὰ δοκιμάσῃ τὸ μωσχάτον.

— Νὰ πᾶς τὴ δαμιτζάνα καὶ νὰ τοῦ πῆς πῶς νὰ στειλῇ γιὰ τὴ μαμιά, εἶπεν ἡ Χαριολίνα, ἅμα ἐπαυλοῦσα.

— Καλὰ, κυρά, εἶπεν ὁ μάγκας, ὅστις ἔγλειψε τὰ χεῖλη, ἐπειδὴ

